

Dansk Amtsvejingeniørforening

– snart en saga blot

Jeg har fået 3-4 uger til at skrive Amtsvejingeniørforeningens historie på nogle få sider i Dansk Vejtidsskrift. En fyldestgørende historieskrivning ville nok tage 3 år.

Af Gert Asger-Olsen
asger-olsen@mail.dk

Amtsrådene blev oprettet pr. 1. januar 1842, og der ansattes straks amtsvejinspektører. Til assistance for amtsvejinspektørerne ansattes

vejbetjente – eller vejopsigtsførere – som var militært uddannede (officianter).

I den sidste del af 1800-tallet begyndte amtsrådene at ansætte ingeniører som vejassistenter, men selv i 1955, da jeg blev ansat i Frederiksborg Amt, var alle 3 distriktsvejassistenter tidligere officianter.

Der skulle gå en del år, før vejassistenterne fandt på at stifte en forening, og *det begyndte*, da en fynsk og ti sjællandske vejassistenter ved en generalforsamling på Hotel Casino i Slagelse den 22. april 1917 stiftede Vejassistentforeningen for Øerne.

Jyderne ville gerne have været med, men Øerne ville ikke have dem med, fordi mange af Jyderne ”var ikke militært uddannede”.

Jyderne fulgte efter den 16. marts 1919 ved at stifte Jydsk Vejassistentforening

ved en generalforsamling i Østergades Forsamlingsbygning i Århus.

Dansk Amtsvejingeniørforening

Ved en generalforsamling i Slagelse den 9. juli 1932 vedtoges det at sammenlægge de to foreninger til Dansk Amtsvejassistentforening.

I 1963 vedtoges det at ændre navnet til Dansk Amtsvejingeniørforening i konsekvens af, at efterhånden kun meget få af foreningens (ældre) medlemmer bar titlen vejassistent.

Foreningens hovedformål var at danne bindeled mellem amternes vejassistenter og at virke for medlemmernes videreuddannelse.

Formålet opfyldte man primært ved af-

Årsmødedeltagerne fotograferet ved årsmødet den 8. - 10. juni 1952 i Nykøbing F i Maribo Amt. Af de 104 personer på billedet har Avf's medlemmer medvirket til at identificere de 80. Forrest i midten med mørkt tøj ses A.E.Nielsen (fnd. 1932-1968). Til venstre for AE ses (med frakke) stiftamtmand, greve F.D.C. Rewentlow, Maribo Amt. Til højre for AE ses (med venstre hånd i lommen) daværende amtsvejinspektør V. Hovmand Madsen, Maribo Amt. Yderst til venstre med lys frakke ses den senere amtsvejinspektør i Maribo, J.M. Olsen, som nogen måske husker for den belægningstype, som fik navnet Maribo-belægning. Man vil se, at 12 af deltagerne bar alpehue. 5 år senere ville det have været halvdelen af deltagerne.

holdelse af årsmøder i forbindelse med den årlige generalforsamling.

Ved årsmøderne, som afholdtes på skift i amterne, var der foredrag og diskussioner om vejtekniske emner, og der var besigtigelse af de mest interessante vejanlæg i det pågældende amt.

Som et kuriosum kan jeg nævne, at ved de første årsmøder, jeg deltog i, blev der ved festmiddagen afsendt et telegram til kongen fra "De danske Amtsvejassistenter forsamlede til Årsmøde", og i aftenens løb indløb så et takketelegram fra kongen.

Så vidt jeg ved, har det aldrig været foreningens erklærede mål at drive fagforeningsvirksomhed, men jeg husker at have set i foreningens tidlige korrespondance, at man faktisk forhandlede med de enkelte amtsråd om medlemmernes befordringsgodtgørelse.

Foreningen opbyggede endvidere i 1933 en Rejsefond, hvorfra medlemmer efter ansøgning kunne få tilskud til studierejser. Mange medlemmer har gjort brug af denne mulighed til at videreudanne sig – og mange andre har nydt godt af deres rejserapporter.

I 1950'erne blev der sat gang i motorvejsbyggeriet, og det stod hurtigt klart for de amtsvejingeniører, som var beskæftigede med dette, at de hidtidige vejregler ikke kunne anvendes.

Derfor blev der – i Vejingeniørforeningens regi – indledt et samarbejde imellem amternes motorvejskontorer om at udarbejde regler for alt, hvad der havde at gøre med motorvejsanlæg – geometriske regler, ekspropriationsvejledninger, udbudsbetingelser, materialekrav, vejledning for tilsynet osv. osv.

Det var dette arbejde, der senere overgik til Vejdirektoratets regi og førte til det kendte og omfattende vejreglarbejde, hvori naturligvis deltog en lang række af foreningens medlemmer.

Udadvendte aktiviteter

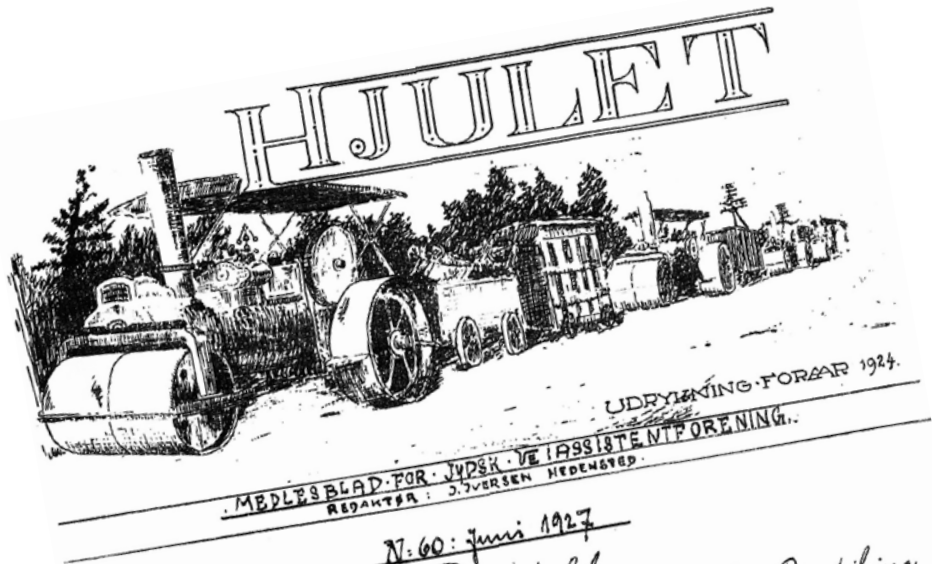
Amtsvejingeniørforeningen (Avf) blev i 1934 medlem af PIARC, og i 1935 var Avf med til at stifte Nordisk Vejteknisk Forbund (NVF) repræsenteret af den daværende og mangeårige formand, A.E. Nielsen.

Et stort antal af Avf's medlemmer har deltaget i NVF's udvalgsarbejde.

I forbindelse med kommunalreformen i 1970 blev Foreningen af amtskommunernes tekniske chefer (Fatch) oprettet, og de hidtidige chefforeninger nedlagt – herunder Dansk Amtsvejsinspektørforening.

Amtsvejsinspektørforeningen ejede og udgav Dansk Vejtidskrift, og de ville ikke overdrage tidsskriftet til Fatch, fordi de forudså, at det så hurtigt ville udvikle sig til et miljøtidsskrift.

Vejtidskriftet blev derfor overdraget til Avf pr. 1. januar 1978, og tidsskriftet har

N:60: juni 1927

Dødsfald

Mød kun 2 Maanedes Mellemtid har Ringkøbing Amt mistet 2 Vejassistenter, idet Teknisk Vejassistent Knud Stengaard, Ringkøbing, d. 27/3 afgik ved Døden, og den 19/5 døde Vejassistent Jens Kommersly Hermin, efter forarsen i 2 1/2 Aar at have lidt af en Hjertesygdom. Stengaard blev kun 38 Aar og var baaledet i sin Maaned

Hjulets forside fra juni 1927.

i de senere år under redaktør Svend Tøftings ledelse fastholdt og udbygget sin position som Nordens eneste vejtekniske tidsskrift.

Det fortjener at nævnes, at Vejtidskriftet havde en forgænger.

I 1920 tog formanden for Jydsk Vejassistentforening, vejassistent A. Tang, Vejle, initiativ til, at foreningen skulle udsende et medlemsblad.

Bladet, som fik navnet Hjulet, udkom i perioden 1920 – 1928 med 66 numre. Det var i folioformat, på 4 sider, og det var håndskrevet af redaktøren, I. Iversen, amtsvejassistent i Hedensted i Vejle Amt – og derefter zinktrykt.

Iversen tegnede selv de fleste af bladets skiftende hoveder, og til hans slet skjulte skuffelse måtte han også selv levere stort set alt stoffet.

Med nedlæggelsen af Amtsvejsinspektørforeningen mistede Amtrådsforeningen sit høringsorgan i vejlovsspørgsmål.

Den funktion overtog vi, og ved at oprette et medlemskartotek, hvori vi noterede medlemmernes specialer, kunne vi hurtigt nedsætte en lille svargruppe, når vi modtog en sag til høring fra Amtrådsforeningen.

I 90'erne startede i samarbejde med Fatch en seminarvirksomhed, som skulle blive meget populær og ganske omfattende.

I 2001 afholdtes for første gang Vejforum, som er blevet et tilløbsstykke.

Amtsvejingeniørforeningen og Dansk Vejtidskrift var hovedinitiativtagerne til denne aktivitet.

Nu er det snart slut

Med nedlæggelsen af amterne til nytår er der naturligvis ikke længere amtsvejingeniører, og derfor nedlægges foreningen.

Vejtidskriftet fortsætter under en fond, som oprettes af Amtsvejingeniørforeningen.

Jeg tør med tilfredshed og ikke ringe stolthed sige, at Dansk Amtsvejingeniørforening i sine mange leveår har præget dansk vejvæsen på afgørende måde. ■

BLÅ BOG

Gert Asger Olsen

Civilingeniør 1955

Medlem af Avf fra 1955

Formand 1976-1982

Redaktør af Dansk Vejtidskrift 1980-1989

Æresmedlem 1992